

[Poul Schlüter.]

vi jo allerede store bestræbelser for at koordinere de nordiske landes udenrigspolitik, og vi har ofte gjort det med succes. Men det vigtigste er, at et udenrigspolitisk samarbejde mellem de nordiske lande umuligt kan være et sikkerhedspolitisk alternativ for os. Jeg tror, vi arbejder bedre for afspænding i vor del af verden inden for, end vi vil kunne gøre det uden for NATO.

Endelig foreslår hr. Aksel Larsen som et led i det, han prætenderer er alternativet til NATO-medlemskabet, at vi skulle optage forhandlinger med det, han kalder de interesserede regeringer — hvem de så end er — om etablering af civile forvaringssystemer på dansk territorium og under FN's ledelse og kontrol. Nu er der for det første at sige til denne tanke, at De Forenede Nationer for tiden slet ikke besidder organer, som kan løse en sådan opgave. Det er muligt, man kunne forhandle med FN om skabelse af sådanne organer, men jeg stiller mig nu meget skeptisk over for muligheden deraf. For det andet er det jo altid godt at blive varslet, bevares, men det er nu en ringe trøst at have fået nogle minutters varsel om uro i luftterritoriet, hvis et angreb på et alliancefrit Danmark sætter ind få sekunder senere.

Det mest groteske, synes jeg, i hr. Aksel Larsens forslag er imidlertid, at hr. Aksel Larsen vil have, at folketetinget først skal beslutte sig for at udmelde Danmark af NATO og erklære os alliancefrie, og derefter skal vi undersøge, om der er andre muligheder for vor sikkerhedspolitik. Et sådant forslag er jeg sikker på at hr. Aksel Larsen kun kan få meget behersket tilslutning til her i salen, for det er da at vende tingene på hovedet. Det er da den forkerte rækkefølge først at ville udmelde sig af NATO og så undersøge, om der er et modstykke. Det rigtige må være den modsatte rækkefølge, at vi foretager en analyse af vore sikkerhedspolitiske problemer og derefter træffer en beslutning, når vi ved, om der findes andre muligheder end den, vi hidtil har fulgt. Derfor bør folketetinget afvente betænkningen fra det sikkerhedspolitiske udvalg. Så kan vi se på, om der er alternativer, men ikke før.

I øvrigt kan jeg ganske tilslutte mig udenrigsministerens synspunkter. Mit parti

deltager i afvisningen af hr. Aksel Larsens forslag.

Per Federspiel: Det vil næppe kunne overraske hr. Aksel Larsen eller nogen anden i det høje ting, at mit parti ikke kan medvirke til gennemførelsen af nogen del af det forslag, der her er fremsat.

Nu kender vi jo hr. Aksel Larsen og ved, at han normalt er i besiddelse af en vis logik, men i dette forslag ser vi en række modsigelser.

Jeg forstår, at hr. Aksel Larsen gør en vis undskyldning for dette, idet han henviser til, at forslaget indholdsmæssigt svarer til den sikkerhedspolitiske udtalelse, som hans partis 7. kongres vedtog i december 1968. Jeg må altså forstå, at hr. Aksel Larsen ikke nødvendigvis identificerer sig selv med dette forslag.

Lad mig her først sige, at når det nu foreslås, at vi skal opsiges medlemskabet af Atlantpagten, og at vi derefter skal erklære os alliancefrie, så er det jo umuligt at se en forbindelse, for opsiges man sin alliance, har man ingen alliance. Men det, hr. Aksel Larsen er ængstelig for, er, at man binder sig til en bestemt udenrigspolitik, og er der noget, man binder sig til ved at erklære, at man i al evighed vil afstå fra enhver alliance, er det jo netop til at svæve frit i luften. Det, hr. Aksel Larsen i virkeligheden tilstræber — det var jo også hr. Poul Schlüter inde på — er at vende tilbage til 1930ernes tilstand, og jeg kan ikke tænke mig, at der for hr. Aksel Larsen eller for andre kan være noget særlig attråværdigt i den udenrigspolitiske tilstand, der førte direkte til den anden verdenskrig.

Nu nævner hr. Aksel Larsen, at der er en belastning i vort medlemskab af NATO, og dér sigter han specielt til to bestemte lande, som han ikke kan lide. Jeg vil gerne sige, at noget af det mest realistiske, der er sagt i den nuværende europæiske situation, blev sagt af den nye tyske kansler, hr. Willy Brandt, i hans tiltrædelsestale i forgårs, hvor han sagde, at Tyskland behøver samarbejde med Vesten og forståelse med Østen. På dette punkt er han ganske på linje med den udenrigspolitik, som den altovervejende del af dette ting har godtaget siden den sidste verdenskrigs afslutning.

Nu mener hr. Aksel Larsen altså, at hans